

De Wanowan

Lankelaar 19, 5737ES Lieshout

Uitgave 91

27^e jaargang

december 2017

Beste Airborne Vrienden,
Het bestuur wenst U allen fijne feestdagen en een voorspoedig, gelukkig en vooral gezond Nieuwjaar. Ook heeft de vereniging vanuit de Verenigde Staten de beste wensen voor het nieuwe jaar ontvangen, o.a. van de Association en natuurlijk ook van verschillende veteranen.

U bent gewend om bij deze WOW 91 ook de uitnodiging voor de **Nieuwjaarsbijeenkomst** te krijgen. Oorspronkelijk hadden wij deze gepland op 10 januari. Echter door onvoorziene omstandigheden hebben wij deze bijeenkomst moeten uitstellen. Wij hopen dat deze Nieuwjaarsbijeenkomst alsnog kan doorgaan op een latere datum. Uiteraard krijgt U tijdig bericht over de plaats en tijd.

Namens het bestuur Tom Timmermans, Franke Verhoeven en Pierre Cuijpers

Herdenking in Heteren

Het zal voor de meeste leden van onze vereniging wel bekend zijn dat de 101^e Airborne Divisie na de bevrijding van de Corridorgemeenten naar de Betuwe werd gestuurd om de Britse Hampshire Divisie af te lossen. Dat de 101^e daar ook veel strijd leverde tegen de Duitse troepen is ook bekend.

In Heteren staat ook een Airborne- monument, nagenoeg onder de brug van de A50. De *Stichting Never Forget Them* houdt hier elk jaar een herdenking. Dit jaar op vrijdag 13 oktober. Onze vereniging was traditioneel uitgenodigd om hieraan deel te nemen.

Voorzitter **Martin Veggelers** opende de bijeenkomst. Hij vertelde o.a. dat de 101^e er hard heeft moeten vechten om de Duitsers tegen te houden. De Duitsers wilden het verloren terrein om strategische reden graag terug veroveren.

Wethouder van Baal benadrukte dat we moeten blijven herdenken omdat de paratroopers onze vrijheid hebben teruggegeven, maar velen hebben daarbij hun leven opgeofferd. Alleen al in "The Island" sneuvelden 290 (!) soldaten en vielen vele gewonden. *Een van de redenen is, dat het terrein aan de overkant van de Maas hoger gelegen is en de vijand een goed zicht had op de stellingen van de geallieerden.* Daarom worden de scholen ook bij deze plechtigheid uitgenodigd om dit niet te vergeten en de herinneringen levend te houden. Vele kinderen lazen gedichten voor, die werden naderhand bij het monument gelegd.

Na het spelen van de beide volksliederen en de taptoe werden kransen en bloemen gelegd, waarna witte duiven als teken van de vrijheid losgelaten.

Aalmoezenier **Oscar Stok** las als laatste onderstaand gedicht voor:

A prayer for a Fallen Soldier:

I saw a soldier kneeling down,
For this was the first quiet place he had found.
He had travelled through the woods, rivers and mud
He had tasted sweat and shed his blood.

He folded his hands and looked to the sky
I saw his tears, as they welled in his eyes.
He spoke to God, and this is what he said
"God Bless my men, who now lie dead

I do not know what You have in mind,
But when You judge them, please be kind
When they come before You, they will be poorly
dressed
But they 'll walk proudly, for they have done their best.

Their boots will be muddy and their clothes all torn
but these clothes they have so proudly worn.
Their hearts will be still and cold inside,
For they have fought their best and did so with pride
So please take care of them as they pass Your way
The price of freedom they've already paid"

Pierre Cuijpers

Bezoek aan het “The Island” Herdenkingsweekend te Randwijk op zaterdag 14 oktober 2017

Op vrijdag, zaterdag en zondag 13 tot en met 15 oktober werd te Randwijk in de Betuwe het “The Island” Herdenkingsweekend gehouden.

Het weekend werd georganiseerd door een aantal organisaties waaronder het Betuws Oorlogs Informatie Centrum (BOIC) en de ons welbekende mensen van Never Forget Them. Laatstgenoemde stichting organiseerde ook dit jaar weer de herdenkingsceremonie bij

het monument voor de 101ste Airborne Divisie onder het viaduct van de rijksweg A2 bij Heteren, waarbij ook een aantal Airbornevrienden aanwezig was.

Veel Nederlanders zijn wat betreft de historische militaire luchtlandingsoperatie “Market Garden”, vooral bekend met de strijd rond de Rijnbrug bij Arnhem die vier tot vijf dagen duurde. Als Airbornevrienden weten wij natuurlijk het een en ander over de inzet van de Screaming Eagles in de Betuwe, waardoor de mannen van de 101ste Airborne Divisie in het najaar van 1944 maar liefst 72 dagen achter elkaar in gevecht zijn geweest. Veel minder bekend is het feit dat in die Betuwe maar liefst 198 dagen achter elkaar strijd is geleverd. Dit gegeven was een belangrijk thema voor het “The Island” Herdenkingsweekend. Het was ook het onderwerp van de presentatie die werd gegeven door **Bauke Huisman** van BOIC. Na het terugtrekken van de Britse Airbornes uit de perimeter rond Oosterbeek op 26 september 1944, kwam het front stil te liggen in de drassige weilanden van de Betuwe. Het gebied werd een statisch frontgebied dat is ingesloten door de rivieren Nederrijn en Waal; waardoor het van de Geallieerden de bijnaam “The Island” kreeg.

Het was de taak van de 101ste Airborne Divisie om dit gebied gedurende de maanden oktober en november 1944 te verdedigen. Hierdoor moest de eenheid felle Duitse aanvallen afslaan, vijandelijke artilleriebeschietingen en barre weersomstandigheden het hoofd bieden en risicovolle verkenningspatrouilles uitvoeren. **Bauke** vertelde over de zware Duitse aanval op Opheusden op 5 oktober en de “Incredible Patrol” van de 29e van diezelfde maand, waarbij door 6 paratroopers van de 101ste Airborne maar liefst 32 Duitse soldaten krijgsgevangen werden gemaakt. Na het terugtrekken van de Screaming Eagles uit de Betuwe hielden de gevechten nog maanden aan, werden nagenoeg alle burgers geëvacueerd

tijdens Operatie “Noah” en liep het gebied onder water als gevolg van het doorsteken van de Rijdijken door de Duitsers.

Rond het dorps huis Randwijks Hof, dat naast de presentatie van **Bauke Huisman** ook het toneel was van een foto expositie over de Betuwe tijdens de oorlog en waar wapens

en uitrustingen uit die tijd te zien waren, werden reenactment activiteiten georganiseerd.

Leden van vereniging The Klondikes, die soldaten van het 501ste Parachute Infantry Regiment – een onderdeel van de 101ste Airborne Divisie- uitbeelden, hadden een tentenkamp ingericht en gaven aan bezoekers tekst en uitleg over de door hen meegevoerde wapens en uitrustingsstukken. Kort voordat wij weer vertrokken, maakten we nog wel het strijken van de Amerikaanse vlag mee en ook de debriefing van die dag. Zo konden we horen dat de reenactors de volgende (zondag)ochtend vroeg een uitgebreid programma hadden waarvan tactische verplaatsingen en het bezoeken van historische locaties deel uitmaakten.

Van **Bauke Huisman** hoorde ik dat het bedoeling is om in de toekomst jaarlijks een dergelijk herdenkingsweekend te houden in de Betuwe met kampementen op historische plaatsen als Opheusden en het landgoed Schoonderlogt.

Hou daarom (naast www.airbornevrienden.nl natuurlijk) de websites www.boic.nl en never-forget-them.nl in de gaten.

Tom Timmermans

Jacob Brussee heeft opnieuw een reis naar de VS gemaakt. Hier volgt zijn verslag.

Met een paar vrienden (5 man) weer een Amerika reis gemaakt. Zoals gebruikelijk was het hoofdthema lucht- en ruimtevaart. Maar ook andere zaken kwamen aan bod. De reis duurde van 12 oktober tot 3 november, dus 23 dagen. We sliepen meestal in gehuurde huizen met 4 of 5 slaapkamers en een zwembad. Dat gaf ons veel vrijheid. **Stan** wilde graag eieren bakken voor ontbijt, **Bart** was een echte expert op de BBQ en **Frans** wilde graag afwassen. En ik .... ik was 20 jaar ouder dan nr 2 en mocht de tafel dekken .... een echte seniorenbaan! Onze reisleider was **Michael**. Soms noemde hij zich de reislijder. De temperatuur varieerde tussen 24° en 34°. Het tenue was korte broek en T-shirt. 's Avonds werd er graag een biertje gedronken, maar altijd gezellig en nooit teveel.

In Houston (Texas) bezochten we;

- Ellington Airbase. Met een vliegshow “Wings over Houston”
- Johnson Space Center, met “Mission Control Center” en zagen we de
- Saturnus 18 raket, die nooit afgevuurd werd richting de maan.

In en rond Los Angeles bezochten we :

- Een vliegshow in Apple Valley
- Het Mullin automuseum met veel Bugatti's in Oxnard.
- De Nixon Library in Yarbo Linda met o.a. de Marine 1 helikopter. Deze excursie was indrukwekkend en een echt hoogtepunt. De man wordt nog steeds geëerd.
- Het slagschip de IOWA-BB61 in Long Beach
- Het Science Center met het ruimteveer “Endeavour” (www.californiasciencecenter.org)
- De Reagan Library in Simi Valley, met o.a. een stuk Berlijnse muur en de oude Airforce 1, een omgebouwde Boeing 707 in een grote glazen hal.

automuseum Mullin

In en rond Las Vegas bezochten we:

- De werkplaatsen van “Shelby” race auto’s
- Cirque Soleil met water acrobatiek
- Op de Colorado rivier, tussen de Hoover Dam en de Davis Dam hebben we 3 dagen gevaren met een house-boat, 2 motoren van 150 pk, 4 slaapkamers, 2 badkamers een eigen stroomagregaat, complete keuken en ook weer een BBQ

Endeavour

In Arizona /Utah bezochten we :

- De Glen Canyon Dam bij Page
- Monument Valley, een indianen reservaat waar John Wayne diverse films opnam, o.a. “The Yellow Ribbon” en “Rio Grande”

Monument Valley

Ja .... het was een geweldige reis en toen **Michael** voorstelde om eens een rustdag in te lassen, was iedereen het daarmee eens. Zo kwam het zwembad toch nog goed van pas.

Jacob Brussee